

Emīlijas Prūsas Vietalvas pagasta bibliotēkas

**darba pārskats
par 2024.gadu**

“Pagastmāja”, Vietalva, Vietalvas pagasts, Aizkraukles novads,
Tālrunis 29420733

Saturs

1. VISPĀRĪGS EMĪLIJAS PRŪSAS VIETALVAS PAGASTA BIBLIOTĒKAS RAKSTUROJUMS.	3
2. FINANSIĀLAIS NODROŠINĀJUMS.....	5
3. MATERIĀLĀ UN TEHNISKĀ STĀVOKĻA VĒRTĒJUMS	5
4. PERSONĀLS	6
5. PAKALPOJUMU PIEDĀVĀJUMS UN PIEEJAMĪBA	7
6.KRĀJUMS	12
8. NOVADPĒTNIECĪBA.....	15
9. PROJEKTI.....	17
10. PUBLICITĀTE	18
11. SADARBĪBAS TĪKLA RAKSTUROJUMS	19
12. PIELIKUMS.	21

1. Vispārīgs Emīlijas Prūsas Vietalvas pagasta bibliotēkas raksturojums

Vietalvas bibliotēka dibināta 1945.gada 12.novembrī. Sākotnēji Vietalvas bibliotēkas atrašanās adrese bija "Kaņepēs"- kādreizējā Vietalvas ciema izpildkomitejas telpās. Lai nākamās paaudzes atminētos Vietalvas pagasta rakstnieces Emīlijas Prūsas vārdu, vietalvieši atbalstīja ierosinājumu nosaukt bibliotēku rakstnieces vārdā. Vēlāk bibliotēka tika pārvietota uz daudzdzīvokļu māju "Brūklenes" pirmo stāvu. No 2018. gada sākuma E. Prūsas Vietalvas pagasta bibliotēka tika pārvietota pagasta pārvaldes ēkā "Pagastmāja". No 2021.gada 1. jūnijā pēc Administratīvās teritoriālās reformas E. Prūsas Vietalvas pagasta bibliotēka pilda savas funkcijas kā Aizkraukles novada Pļaviņu bibliotēkas filiālbibliotēka.

No 2022. gada 1. februāra bibliotēkai tika piesaistīta VPVKAC Vietalva filiāle, līdz ar to tiek piesaistīti vairāk apmeklētāju un apmeklētajiem pieejami dažādi valsts un pašvaldības pakalpojumi.

Vietalvas pagasta Emīlijas Prūsas vārdā nosauktā bibliotēka veic pasaules kultūras mantojuma- iespieddarbu, elektronisko izdevumu, rokrakstu un citu dokumentu uzkrāšanu, sistematizēšanu, katalogizēšanu, bibliografēšanu un saglabāšanu, kā arī nodrošina tajā esošās informācijas publisku pieejamību un izmantošanu.

Darbības mērķis– attīstīt un sniegt ikvienam bibliotēkas lietotājam kvalitatīvus bibliotekāros un informacionālos pakalpojumus, iesaistīt lasīt veicināšanas pasākumos, kā arī piedāvāt daudzveidīgas brīvā laika pavadīšanas iespējas dažādām vecuma grupām, kā arī mūžizglītības veicināšana un vietējās kopienas stiprināšanu.

Prioritātes 2024.gadā :

- Lasīt veicināšanas pasākumu organizēšana dažādām vecuma grupām bērniem;
- novadpētniecības materiālu vākšana un apkopošana, strukturizēšana;
- izglītība, mūžizglītība, izglītošanas funkcija;
- informācija, informācijas pakalpojuma sniegšana;
- labvēlīgas sociālās vides veidošanu un uzturēšana, sociālo kontaktu nodrošināšana;
- Valsts un pašvaldību vienotā klientu apkalpošanas centra funkciju pildīšana, nodrošinot iedzīvotājiem pakalpojumus ar valsts iestādēm un pašvaldību;
- grāmatu un periodikas piegāde iedzīvotājiem pēc pieprasījuma 1 reizi mēnesī ar pašvaldības autotransportu;
- vietējās kopienas stiprināšana;
- nodrošināt daudzpusīgus pasākumu un izstādes.

Bibliotēkā notiekošās aktivitātes tika atspoguļotas Aizkraukles novada pašvaldības informatīvajā izdevumā un Aizkraukles novada mājaslapā www.aizkraukle.lv un Facebook konta

profilos Vietalvas pagasta bibliotēka un Vietalvai un vietalviešiem, kā arī informatīvi izvietojot afišas Vietalvas un Odzienes centrā pie afišu dēļiem, kā arī Vietalvas pagasta iedzīvotāju WhatsApp grupā “Vietalvas pagasta INFO”.

Bērniem un jauniešiem ir atsevišķi izdalīts krājums un iekārtota atsevišķa jauna telpa. Pašiem mazākajiem ir savs grāmatu stūrītis, un atpūtas zona. Labi pārskatāmi ir plaukti, kur atrodas bibliotēkas jaunieguvumi, periodika. Ir izveidots atsevišķs plaukts “Lasītājs dāvā citam lasītājam”, kur ikviens var nodot kādu iegādātu grāmatu kādām citam lasītājam. Latviešu literatūrai ir veltīts savs plaukts un tas atrodas bibliotēkas priekšplānā, tālāk izdalīta ir ārzemju literatūra un nozaru literatūra. Bibliotēkas telpā ir izvietoti 3 datori lietotājiem. Bibliotēkas lietotājiem ir pieejama neliela lasītavas zona. Valsts un pašvaldību vienotais klientu apkalpošanas centrs atrodas blakus bibliotēkai atsevišķā telpā, kur tiek nodrošināti pakalpojumi ar jaunu un mūsdienīgu aprīkojumu.

Vietalvas pagasta bibliotēkai ir centralizēts sadarbības modelis. Jo visi pakalpojumi un darbības struktūra tiek organizēta vadoties pēc Pļaviņu bibliotēkas, kā centrālās bibliotēkas.

Tabula “Bibliotēku sadarbības modelis”

Bibliotēku sadarbības modelis reģionā	Atzīmēt atbilstošo
Centralizēts	x
Decentralizēts	
Jaukta tipa	

Bibliotēkā tiek organizētas dažādas izstādes un pasākumi (skatīt **3.-28. Pielikums**). Vadītāja aktīvi iesaistās aktivitātēs ar bērniem vai kultūras pasākumu atbalstīšanā, veicināšanā. Jau otro gadu pēc kārtas aktīvi un radoši darbojās “Pūcišu skola” pirmskolas vecuma bērniem, veicinot lasītprasmi pirmskolas vecuma grupai un sadarbību ar vecākiem. Bibliotēka piedalās “BJVŽ 2024” projektā. Lielu paldies jāsaka Latvijas Nacionālajai bibliotēkai un Latvijas Nacionālās bibliotēkas atbalsta biedrībai, ar kuru atbalstu šīs aktivitātes var realizēt un sniegt kvalitatīvu literatūru ikvienam lasītājam.

Bibliotekāre sadarbojoties ar vietējo vēsturnieku Andri Rūtiņu ir aizsākusi apzināt vēsturiski svarīgas personas un faktus Vietalvā, novadpētniecības papildināšanai. E. Prūsas Vietalvas pagasta bibliotēkas vadītāja aktīvi līdzdarbojas Vietalvas pagasta Iedzīvotāju padomē.

E. Prūsas Vietalvas pagasta bibliotēkas akreditācija pārskata gadā nav notikusi.

Iedzīvotājiem gada sākumā bija iespēja nodot makulatūru bibliotēkā. Savāktā makulatūra tika nodota Līgatnes papīrfabrikai.

2. Finansiālais nodrošinājums

Pārskata periodā bibliotēka plāno un pašvaldība apmaksā visus izdevumus, kuri nepieciešami bibliotēkas uzturēšanai – komunālos pakalpojumus, elektrību, IT sistēmu uzturēšanu un apkures izdevumus. Arī biroja preces, nepieciešamie materiāli nodarbību vai pasākumu organizēšanai un citi izdevumi, kas nepieciešamas bibliotēkas darba nodrošināšanai ir pietiekami.

Bibliotēkas finansiālais nodrošinājums ir pietiekams, tas nodrošina bibliotēkas pamatfunkciju veikšanu. Līdz ar cenu kāpumu visā Latvijā arī krājuma komplektēšanai tiek paredzēti lielāki līdzekļi, lai varētu pilnvērtīgi lasītājus nodrošināt ar jaunāko literatūru.

Tabula “Bibliotēkas izdevumi”

	2022	2023	2024
Izdevumi kopā (EUR)	17364	19913	21208
Darbinieku atalgojums (bruto)	13564	13390	12617
Krājuma komplektēšana	1580	1759	2155

Tabulā par bibliotēkas izdevumiem redzams, ka izdevumi ar katru gadu bibliotēkas darbības nodrošināšanai ir palielinājušies, tas skaidrojams ar cenu kāpumu visa veida precēm un pakalpojumiem valstī. Darbinieku atalgojums ir pēdējos gados gandrīz nemanīgs, 2024. gadā tas ir nedaudz samazinājies. Krājuma komplektēšanas izdevumu palielināšana bija iekļauta plānā, jo lai piedāvātu kvalitatīvus un daudzpusīgus izdevumus visiem lietotājiem un dažādām vecuma grupām, ir jābūt atbilstošam grāmatu krājuma piedāvājumam bibliotēkā.

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

2024. gadā E. Prūsas Vietalvas pagasta bibliotēkas telpās tika atjaunotas 4 plāksnes grāmatu plauktiem, kas lasītājiem rada pievilcīgāku izskatu. Ir atjaunotas norādes plauktos pieejamās literatūras izvietojumam. 2024. gada sākumā noslēdzās projekts Nr.4.4.4.0/21/A/092 “Pašvaldības struktūrvienību ēkas “Pagastmāja”, Vietalvā, Vietalvas pagastā, Aizkraukles novadā, energoefektivitātes paaugstināšana” un šobrīd ēka ir vizuāli pievilcīgāka, nosiltināta, nokrāsota. Ēka

ir ar siltām, mājīgām ergonomiskām telpām, tai skaitā arī bibliotēkā (skatīt **30. Pielikums**). Šeit darbojas arī Valsts un pašvaldību vienotais klientu apkalpošanas centrs -VPVKAC Vietalva (skatīt **29. Pielikums**). Vietalvas pagasta bibliotēkas telpas ir sakārtotas, lai cilvēki ar īpašām vajadzībām varētu ērtāk nokļūt bibliotēkā vai pagasta pārvaldē.

Bibliotēkā šobrīd atrodas 3 datori, kuri tika iegādāti projekta “Publisko interneta pieejas punktu izveide un pilnveidošana Pļaviņu novadā” projekta ietvaros 2015.gadā. Interneta pieslēguma kvalitāte šajā gadā ir laba, bet ir bijušas situācijas, kad internets nav darbojies vai ir bijušas kādas tehniskas problēmas ar tīklu.

Vietalvas pagasta bibliotēkā lietotājiem un bibliotekārei ir pieejama 1 multifunkcionālā iekārta bibliotēkas telpā un 1 multifunkcināla iekārta VPVKAC Vietalva telpā. Mazākajiem bibliotēkas apmeklētājiem ir labiekārtota sava telpiņa ar atsevišķiem plauktiem bērnu krājumam un bērnu stūrītis, kur var likt puzzles, spēlēt spēles, lasīt grāmatas, krāsot. Šajā telpiņā notiek “Pūcīšus skolas” nodarbības (skatīt **12, 13. Pielikums**)

Materiāltechniskais stāvoklis ir labs un tas ļauj organizēt dažādas aktivitātes un pasākumus.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

4. Personāls

E. Prūsas Vietalvas pagasta bibliotēkā no 2022. gada 19. oktobra strādā viens darbinieks – bibliotēkas vadītājs – Ineta Brašus.

Bibliotēkas vadītājai ir augstākā izglītība – vides zinību bakalaura grāds un 2023. gadā nokārtots profesionālās pilnveides kurss "Bibliotēku zinību pamati" (160h).

2024. gadā Vietalvas pagasta bibliotēkas vadītāja saņēma no Aizkraukles novada Pateicību par ieguldījumu vietējās sabiedrības izglītošanā un sabiedrisko darbu, vadot bibliotēku.

2024. gadā bibliotekāre Ineta Brašus ir piedalījies dažādos semināros,ursos, vebināros, apmācībās un citās izglītojošās aktivitātēs:

- BIS Alise jaunā kataloga demonstrācija, MS Teams;
- “Kā panākt dubultjaudu lasītveicināšanai?”, Zoom;
- PIRMĀS PALĪDZĪBAS APMĀCĪBAS AKTUALITĀTES, Zoom;
- Diskusija par vides jautājumiem jaunā Aizkraukles novada teritorijas plānojuma kontekstā, Aizkrauklē;
- CIVILĀS AIZSARDZĪBAS AKTUALITĀTES, Zoom;
- IT datu drošības pamati - praktiskas iemaņas ikdienas darbā, Zoom;

- DOM mācības novadpētniecības materiālu apstrādei un saglabāšana DOM sistēmā, Zoom;
- Darba grupas Aizkraukles novada teritorijas plānojuma izvērtēšanai, Pļaviņas;
- Aizkraukles novada bibliotekāru semināri, Aizkrauklē;
- Pavasara konference “Baltā vilka zīmē”, LNB;
- DVS Lietvaris mācības, MS Teams;
- LBB konference, LNB;
- Seminārs par veco fotogrāfiju digitalizāciju, Rīga;
- Izbraukuma seminārs Aizkraukles novada bibliotekāriem, Jaunjelgava;
- LNBB Literārais pārgājiens, Balvos;
- Canva un Animaker apmācības, MS Teams;
- Seminārs VPVKAC darbiniekiem, Rīga.

Vietalvas bibliotēkā bez bibliotekāres nav citu darbinieku.

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

Vietalvas pagastā iedzīvotāju skaits ir samazinājies līdz 667 iedzīvotāji 2024.gadā (01.01.2024 PMLP dati).

2023. gadā Vietalvas pagastā bija deklarējušies 663 iedzīvotāji (01.01.2023. PMLP dati). 2022. gadā iedzīvotāju skaits bija pieaudzis līdz 711 iedzīvotājam (uz 01.01.2022. PMLP dati). Tomēr ir daži iedzīvotāji, kuri ir norādījuši savu uzturēšanās adresi Vietalvas pagastā, bet dzīvo un strādā ārpus Vietalvas pagasta un uz vietas ir tikai nedēļas nogalēs vai vasaras sezonā.

Šogad E. Prūsas Vietalvas pagasta bibliotēkā ir palielinājies aktīvo lietotāju skaits. Tas saistīts ar to, ka bibliotēkā ir pieejams arī Valsts un pašvaldību vienotais pakalpojumu centrs un iedzīvotāji var vērsties pēc palīdzības veikt pakalpojumus ar valsts un pašvaldības iestādēm tepat uz vietas. Arī bērni, gandrīz uz pusi vairāk izmanto bibliotēkas pakalpojumus, jo šeit ir iekārtota atsevišķa telpa bērniem, viņiem ir ērti un patīk bibliotēkā pavadīt brīvo laiku.

Virtuālais apmeklējums ir ļoti svarīgs ikdienas darbā, jo liela daļa lasītāju par bibliotēkas aktivitātēm tiek informēti caur sociālajiem tīkliem, piemēram, Facebook. Datoru un interneta izmantošanas apmeklējums samazinās gan pieaugušo, gan bērnu vidū, jo lielai daļai iedzīvotāju mājās ir savi datori un interneta pieslēgums. Taču 2024. gadā daži bibliotēkas lietotāji regulāri izmanto pieejamo datoru bibliotēkā, lai attālināti mācītos vai paši veiktu maksājumus vai citus pakalpojumus. Arī uz VPVKAC Vietalva iedzīvotāji bieži nāk saņemt pakalpojumus, jo ir iespēja pašiem iemācīties veikt izvēlētos pakalpojumus. Katru mēnesi vienu reizi bibliotēkas vadītāja apbraukā Vietalvas

pagasta iedzīvotājus, lai veiktu grāmatu un periodikas apmaiņu iedzīvotāju dzīvesvietā, kuri paši nevar to veikt uz vietas.

2024.gadā bibliotēka ir organizējusi izglītojošas aktivitātes dažāda vecuma grupām digitālās nedēļas ietvaros pagasta iedzīvotājiem. Vietalvas bibliotēkā ir notikušas arī individuālas konsultācijas, kuras tiek sniegtas pēc pieprasījuma par dažādām tēmām - bibliotēkas darbs un resursi, datoru un interneta izmantošana, darbs ar krājumu un tā izmantošana, izstādes un pasākumi, interneta bankas lietošana, portāla latvija.lv lietošanā un citas. Tā kā bibliotekāre ir apguvusi dažādas apmācības un kursus, tad labprāt konsultē un palīdz lietotājiem veikt dažādus nepieciešamos pakalpojumus arī pa telefonu, ja ir tāda nepieciešamība. Līdz ar to šobrīd droši var teikt, ka jebkurā situācijā, ja tas ir nepieciešams, lietotāji nāk uz bibliotēku, jo te ir vieta, kur viņiem vienmēr palīdzēs.

Pārskata periodā ir nedaudz palielinājies grāmatu izsnieguma skaits, jo iedzīvotāji vēlas lasīt un, lai ieinteresētu, tiek piedāvāti arī eksemplāri no citām bibliotēkām izmantojot SBA un tiek veidots daudzpusīgs krājums, kas ļauj izvēlēties sev interesējošās grāmatas uz žurnālus. Iedzīvotāji izvēlas lielāku izdevumu skaitu, jo citam ir grūtības atnākt tik bieži un mainīt grāmatas vai žurnālus. Lai palielinātu apmeklējumu un izsniegumu skaitu, ir jāieinteresē lasītājs, jāuzklausā viņu viedoklis par izlasīto grāmatu. Periodisko izsniegumu skaits ir nedaudz samazinājies. Bērnu grāmatu izsniegums ir palicis gandrīz nemainīgs, jo šobrīd ir daudz bērnu, kuri vēl paši mācās lasīt, tāpēc mēģinu ieinteresēt vecākus lasīt kopā ar bērniem, radoši darbojoties “Pūcišu skolā” un lasīt grāmatas kopā arī ar vecākiem mājā. Visi skolas vecuma bērni mācās Pļaviņu vidusskolā, kur arī ir pieejama skolas bibliotēka un publiskā Pļaviņu bibliotēka, tāpēc, šeit skolas vecuma bērni nāk retāk.

Tabula “Izsniegto žurnālu statistika Vietalvas pagasta bibliotēkā 2024. gadā”

NOSAUKUMS	IZSNIEGUMU SKAITS
PRAKTISKAIS LATVIETIS	162
PRIVĀTĀ DZĪVE	124
IEVA	99
PATIESĀ DZĪVE	63
IEVAS STĀSTI	62
100 LABI PADOMI	51
CITĀDĀ PASAULE	45

Lietotāji labprāt izvēlas žurnālus paņemt bibliotēkā nevis abonēt, jo žurnālu abonēšanas izmaksas ar katru gadu palielinās. Vispieprasītākie žurnāli ir apskatāmi tabulā “*Izsniegto žurnālu statistika Vietalvas pagasta bibliotēkā 2024. gadā*”. Lasītāji labāk izvēlas žurnālus ar praktiskiem un daudzpusīgiem padomiem ikdienas darbos dažādās jomās.

Tabula “Bibliotēkas pamatrādītāji”

	2022	2023	2024	% salīdzinot ar iepr. gadu
Aktīvo lietotāju skaits	167	142	194	-15%,+37%
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	37	45	57	+18%,+27%
Bibliotēkas apmeklējums	1236	1974	4247	+37%,+115%
<i>t. sk. bērni līdz 18 g</i>	208	681	1216	+69%, +78%
Virtuālais apmeklējums	0	919	1153	100%, 25%
Izsniegums kopā	2897	3790	4626	+23%, -3%
<i>t. sk. grāmatas</i>	1858	2447	2658	+24%, +0,4%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	1039	1293	1920	+20%, -9%
<i>t. sk. bērniem līdz 18 g.</i>	916	800	797	-15%, -0,4%
Bibliotekārais aptvērums % no iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā *	23,4%	21,4 %	29,1 %	-2 %, +7,7%
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	5,2 %	6,7 %	8,5 %	+1,5%,+1,8%
Iedzīvotāju skaits	711	663	667	-7%, +1%

Bibliotēka jau vairākus gadus piedalās LNB lasīt veicināšanas projektā “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”. 2024. gadā šajā projektā piedalījās aptuveni 16 cilvēki. Salīdzinoši mazāk tiek lasītas pusaudžu vecuma grupas grāmatas, taču vecāki un bērni pirmskolas un sākumskolas vecumā labprāt aktīvi iesaistās BJVŽ grāmatu vērtēšanā.

Bibliotēka nodrošina bezmaksas pakalpojumus:

- Lietotāja reģistrācija, uzziņas un konsultācijas;
- grāmatu, citu dokumentu izmantošanu bibliotēkā un izsniegšana uz mājām (1x mēnesī);
- abonēto datubāzu izmantošana;

- datora un interneta pieslēguma izmantošana un apmācības darbā ar datoru;
- tematiskās, literārās un mākslas darbu izstādes;
- e-grāmatas, autorizējoties ar lietotāja datiem 3TD;
- aktivitātes brīvā laika pavadīšanai bibliotēkā;
- lasītveicināšanas pasākumi;
- VPVKAC funkcija, e-pakalpojumi.

Maksas pakalpojumi: izdrukā, kopēšana melnbalta, krāsaina uz A4 un A3 formāta lapas.

Bibliotēkas lietotājiem ir iespēja izmantot datubāzes „Letonika” un „Lursoft laikrakstu bibliotēka”- tā ir iespēja meklēt Latvijā izdoto laikrakstu pilntekstus elektroniski, datubāzes ir jaunieguvums šajā gadā.

Sabiedrības vēlmes, ieteikumi un atzinība par bibliotēkas darbu tiek uzklauti un saņemti galvenokārt mutiski. Taču ir iespēja savu viedokli izteikt “Ierosinājumu un atsauksmju grāmatā”, kas pieejama ikvienam ienākot bibliotēkā un tajā var ierakstīt savu viedokli, par bibliotēkas darbu.

2024. gadā tika izstrādātas iedzīvotāju apmierinātības aptaujas un tajā piedalījās 9 lasītāji, kuri norādīja, ka ir pilnībā apmierināti ar Vietalvas bibliotēkas vadītājas darbu un pakalpojumiem, daži bija izteikuši viedokli kāda veida pasākumus vai izstādes viņi vēlētos nākošajā gadā.

E. Prūsas Vietalvas pagasta bibliotēka ir pieejama arī lasītājiem ar īpašām vajadzībām, iebrauktuve un stāvvietā ir atbilstoša normatīviem. Ir pieejams arī durvju zvans ārpusē pie ieejas.

Bibliotēkā ir iespēja saņemt palīdzību dažādu jautājumu risināšanā visām iedzīvotāju grupām– CV sagatavošana, darba sludinājumu izvērtēšana, maksājumu veikšana un izdrukā no internetbankām, e-pakalpojumu izmantošana, brīvā laika pavadīšanas iespējas, konsultācijas un citi.

Seniori labprāt lasa daiļliteratūru un lūdz konsultāciju e-pakalpojumu izmantošanai, iesniegumu sagatavošanai. Pārējie apmeklētāji labprāt lasa pieejamos preses izdevumus un iepazīstas ar literārajām un tematiskajām izstādēm. Bērni dažkārt pavada šeit savu brīvo laiku spēlējoties, pildot uzdevumu lapas, krāsojot, izmantojot interneta pakalpojumus. Sievietes vairāk izmanto izdrukā/kopēšanas pakalpojumus, izvēlas literatūru par praktisko darbu veikšanu mājās un saviem hobijiem.

Vietalvas pagasta bibliotēkai ir ļoti laba sadarbība ar pirmsskolas izglītības iestādi “Jumītis” filiāli “Zīļuks”. Ģimenes kopā ar bērniem apmeklēt bibliotēku un “Pūcišu skolu” – radošās un izglītojošās nodarbības 1 x mēnesī (Pirmsskolas vecuma bērnu lasītveicināšanas programmas “Grāmatu starts” ietvaros), kā arī izstādes un tiek rīkoti kopīgi pasākumi, pārgājieni (skatīt **8., 9., 12., 13., 15., 16., 21., 28. Pielikums**).

Bibliotēkā tiek sniegtas dažāda veida uzziņas – konsultatīvās, standartuzziņas, precizējošas un arī digitālās uzziņas. Visvairāk tiek pieprasītas uzziņas par kultūras pasākumiem Latvijā un novadā, par aktualitātēm, par internetveikaliem, par aplikācijām telefonā un citas. Bibliotēkā ir visas

iespējas, lai lietotāji informāciju saņemtu, izmantojot bezmaksas interneta pieslēgumu un WI-FI. Uzziņas un informācija tiek iegūta arī no LNB digitālās bibliotēkas, īpaši datubāzes “Zudusī Latvija”, Periodika.lv, Letonika.

Informācija par jaunieguvumiem regulāri pieejama “Jaunākās grāmatas” plauktā, literārajās izstādēs (skatīt **6. un 23. Pielikums**) vai sociālā tīkla Facebook, Vietalvas bibliotēkas kontā.

Bibliotēkas jaunieguvumu apstrāde tiek veikta izmantojot BIS ALISE, sākot ar grāmatu fizisko apstrādi un beidzot ar ierakstu veidošanu un eksemplāru pievienošanu elektroniskajā katalogā. Ikviens bibliotēkas lietotājs var izmantot Aizkraukles novada bibliotēku elektronisko katalogu ALISE <https://aizkraukle.biblioteka.lv/Alise/lv/home.aspx>

Lasītāji ar piešķirtajiem autorizācijas rīkiem var paši iegūt informāciju, kurā bibliotēkā ir atrodamā nepieciešamā grāmata un veikt citas darbības, piemēram lasīt e-grāmatas 3td e-grāmatu bibliotēkā.

Kā redzams tabulā “Autorizētie lietotāji” aktīvo lietotāju skaits E. Prūsas Vietalvas bibliotēkā ir pieaudzis pa **37%**, jo iedzīvotāji labprāt apmeklē bibliotēku, lai izlasītu kādu jaunāko grāmatu vai žurnālu. Aktīvāka ir interese arī par novadpētniecības krājumu, kas pieejams tikai uz vietas lasītavā.

Tabula “Autorizētie lietotāji”

	2022	2023	2024	% salīdzinot ar iepr. gadu
Aktīvie lietotāji kopā	167	142	194	-15%; +37%
Autorizētie lietotāji kopā	31	48	72	+35%; +50%
Autorizētie lietotāji pārskata periodā	10	7	16	-42%; +128%

Autorizēto lietotāju skaits ar katru gadu pieaug un 2024. gadā tas ir pieaudzis uz pusi. Taču autorizācijas rīku izmantošanas iespēju Vietalvas bibliotēkā izmanto pārsvarā jaunāki lasītāji, bet bibliotekāre mēģina cilvēkus motivēt izmantot autorizācijas rīkus un skaidro par plašajām un daudzveidīgajām iespējām. Vecāka gadagājuma lasītāji un bērni, tomēr biežāk izvēlas nākt uz bibliotēku, parunāties, apmainīt grāmatas uz vietas bibliotēkā.

Tabula “SBA rādītāji”

SBA	2022	2023	2024
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto vienību skaits	34	57	45
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto vienību skaits	15	21	21

Bibliotēkas budžetā ir ierobežoti līdzekļi grāmatu iegādei, tāpēc bibliotēka izpilda bibliotēkas lietotāju pasūtījumus, izmantojot starpbibliotēku abonentu. Kā redzams tabulā “SBA rādītāji” SBA saņemto dokumentu skaits ir pieaudzis no 2022. gada gandrīz uz pusi, jo daudzi lasītāji vēlas lasīt jaunāko literatūru, vai iemīļo kādu konkrētu rakstnieku un vēlas pasūtīt grāmatas, kas nav pieejamas

uz vietas. Lasītāji vairāk izvēlas daiļliteratūru no vietējās bibliotēkas un tikai daži vēlas izlasīt kādas nozaru literatūras grāmatas, kas nepieciešamas mācībām vai saistītas ar citām nozarēm un nav pieejamas E. Prūsas Vietalvas pagasta bibliotēkā. 2024. gadā grāmatas nosūtītas un saņemtas no Pļaviņu bibliotēkas, Pļaviņu bērnu bibliotēkas, Klintaines pagasta bibliotēkas, Gostiņu bibliotēkas, Aizkraukles bibliotēkas, Kokneses bibliotēkas Koknese bērnu bibliotēkas un Pļaviņu ģimnāzijas bibliotēkas. Starptautiskais SBA nav izmantots.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

6. Krājums

Bibliotēkas krājumā nozaru literatūras klāsts atbilst minimālajam un pamatinformācijas līmenim. Pamata krājumu veido: nozaru literatūra un daiļliteratūra, bērnu, jauniešu un pusaudžu literatūra un periodiskie izdevumi. Krājums atrodas nepārtrauktā kustībā, un tas tiek papildināts ar jaunieguvumiem ikviena lasītāja vecuma grupām un interesēm. Krājumu komplektēšanas politika E. Prūsas Vietalvas pagasta bibliotēkā 2024. gadā ir izveidota atbilstoši pieprasījumam un bibliotēkas specifikai (skatīt **1. Pielikums**).

Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai ir stabils ar pieaugošu tendenci, kas ir apskatāms tabulā, tomēr joprojām nepietiekošs, jo monogrāfisko izdevumu un preses izdevumu cenas ir strauji augušas, daudzviet pat dubultojušās un līdz ar to ir ļoti strikti jāizvērtē grāmatas atbilstību Krājuma komplektēšanas politikai. Grāmatas ir dārgas, tās tiek iepirkas arī tad, kad ir dažādi akciju piedāvājumi.

Grāmatas tiek iepirkas no grāmatu izplatītāja VIRJA IK un “Latvijas grāmata”. Tiek saņemti arī grāmatu dāvinājumi no Latvijas Nacionālās bibliotēkas un arī no iedzīvotājiem. Lielu paldies saku visiem atbalstītājiem! Tomēr šie iedzīvotāju dāvinājumi ir rūpīgi jāizvērtē, jo dažreiz tā ir ļoti novecojusi literatūra vai neatbilstoša. 2024. gadā tika nodotas grāmatas uz Gostiņu bibliotēkas fondu un saņemtas no Pļaviņu Bērnu bibliotēkas un Gostiņu bibliotēkas fondiem.

Ar Kultūras ministrijas atbalstu tika īstenots projekts “Vērtīgo grāmatu iepirkuma programma publiskajām bibliotēkām”, kura mērķis ir atbalstīt gan krīzes skarto grāmatniecības nozari, gan kvalitatīvi papildināt Latvijas publisko bibliotēku krājumus ar augstvērtīgiem pēdējo gadu izdevumiem. Pateicoties šim projektam, E. Prūsas Vietalvas pagasta bibliotēka saņēma 14 grāmatas par kopējo summu 165,01 EUR.

Piedaloties lasītveicināšanas projektā “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”, 2024.gadā bibliotēka pieprasīja visu žūrijas grāmatu kolekciju. Šoreiz LNB sagādāja 28 eksemplārus, par kopējo summu 283,59 EUR.

Laikraksti un žurnāli pasūtīti Latvijas Pastā, elektroniski, izmantojot atlaižu piedāvājumu, tādējādi var pasūtīt žurnālus un laikrakstus izdevīgāk. 2024.gadā tika pasūtīti 9 laikraksti un 1 reģionālā avīze “Staburags”. Tā kā seriālizdevumu piedāvājums ir diezgan daudzveidīgs, tad lasītāji šo pakalpojumu labprāt izmanto. Pasūtot seriālizdevumus, tiek izvērtēts, kādi žurnāli būtu interesanti un pieprasīti lietotājiem, lai tie būtu par dažādām tēmām un veicinātu lasītāju interesi un izglītošanu.

Izmantojot SBA pakalpojumu, lietotāji var iegūt jebkuru izdevumu, kurš tiem ir nepieciešams.

Krājuma pārbaude pārskata periodā nav veikta.

Tabula “Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums”

	2022	2023	2024
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	1580	1760	2156
<i>t. sk. grāmatām</i>	1100	1181	1555
<i>t. sk. bērnu grāmatām</i>	611	935	984
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	480	579	601
Finansējums krājumam uz 1 iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā	2,22	2,65	3,23
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	1395	1760	2156

2024. gadā bibliotēkā iegūtas 224 grāmatas, 69 no tām ir latviešu daiļliteratūra, 78 - bērniem un jauniešiem.

Joprojām ļoti pieprasīti ir dažādu ārzemju autoru darbi – romāni un detektīvi un latviešu autoru daiļliteratūra. No nozaru literatūras vairāk izvēlas vēsturi un psiholoģiju, nedaudz medicīnu un mājturību. Skolēni un mazie bērnu dārza audzēkņi pieprasa interesantu un saistošu literatūru, jo skolā notiek gan rakstiskas, gan mutiskas ieskautes par izlasīto literatūru. 2024. gadā bibliotēkas lietotāji ir vecumā no 2-86 gadu vecumam. Daudzi bērni ar vecākiem iesaistās lasītveicināšanas projektā “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2024” un pirmsskolas vecuma bērnu lasītveicināšanas programmā “Grāmatu starts”, kur tiek piedāvāta kvalitatīva un izglītojoša daiļliteratūra. Bibliotēkā nav daiļliteratūras angļu, vācu un krievu valodā, taču nepieciešamības gadījumā šo vajadzību pēc literatūras citās valodās, risinu izmantojot starpbibliotēku abonementu pakalpojumu.

2024.gadā no krājuma izslēgti 505 izdevumi - 33 nolietoto grāmatas, kuras bija arī novecojušas pēc satura 472 seriālizdevumi, kuriem beidzies glabāšanas termiņš, skatīt tabulā “Krājuma rādītāji”.

Tabula "Krājuma rādītāji"

	2022	2023	2024
Jaunieguvumi kopā	484	498	529
<i>t. sk. grāmatas</i>	175	202	224
<i>t.sk. latviešu daiļliteratūra</i>	69	60	69
<i>t. sk. bērniem</i>	107	111	78
Izslēgtie dokumenti	451	541	505
Krājuma kopskaits	4670	4737	4797
Grāmatu krājuma apgrozība	0,51	1,85	0,64
Periodisko izdevumu apgrozība	0.97	1.10	1,27

2024. gadā jaunieguvumu skaits ir lielāks kā 2023. un 2022.gadā, kas ir izskaidrojams ar iedzīvotāju pieprasījumu pēc kvalitatīvas literatūras. Bērnu un jauniešu literatūras jaunieguvumu skaits ir gandrīz nemanīgs. Grāmatu skaita apgrozījums šogad ir pieaudzis 0,64 reizes. Latviešu daiļliteratūras jaunieguvumu skaits ir palielinājies. Vietalvas bibliotēkā 2024. gadā tika iegādātas nozaru literatūras grāmatas, kas aktuālas gan bērniem gan pieaugušajiem. Pārskata periodā iegādātas 5 jaunas spēles.

Tabula "Bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantojums"

Dabubāze	2022	2023	2024
Letonika			3
lejuplāžu skaits			2
News			4
lejuplāžu skaits			4

Datubāzes šajā gadā ir jaunieguvums, tāpēc to izmantojums ir samērā neliels, taču bibliotēkā ir izvietota informācija par to izmantošanas iespējām.

Darbs ar parādniekiem norit katru gadu, regulāri, tomēr ir neliels lietotāju skaits, kuriem jāatgādina par grāmatu nodošanu vai pagarināšanu bibliotēkā.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

Pagasta bibliotēka ir iecienīta vieta Vietalvas pagasta pirmsskolas vecuma un sākumskolas vecuma bērniem un arī dažiem jauniešiem. Vasaras brīvlaikā un sākoties skolai, bērni arvien biežāk apmeklē E. Prūsas Vietalvas pagasta bibliotēku, jo bērniem ir noteiktā literatūra skolās, kas ir jāizlasa

vasaras brīvlaikā. Bērni nāk pēcpusdienā pēc skolas spēlēt atjautības spēles, likt puzzles, pildīt uzdevumus un lasīt sev tīkamas grāmatas un žurnālus bibliotēkā uz vietas.

Sadarbojoties ar pirmsskolas izglītības iestādi “Zīlūks”, mazie lasītāji tiek iepazīstināti ar grāmatām un bibliotēku. Satikšanās ar bērniem notiek bērnudārza pagalmiņā vai bibliotēkas telpās. Bibliotekāre sadarbojoties ar kultūras darbinieci, vecākiem un audzinātājiem ir vadījusi pārgājienus un pikniku Vietalvas pagasta sporta laukumā, aktīvi rotaļājoties, mācoties un iepazīstot dabas procesus un putnus, augus, lasot grāmatas.

Pirmsskolas vecuma bērnu lasītveicināšanas programmas “Grāmatu starts” projekta ietvaros tika veidotas “Pūciņu skolas” nodarbības par dažādām aktuālām un atbilstošām tēmām, tas bija interesants izaicinājums. Noteikti turpināšu sadarbīties ar bērnudārza bērniem, audzinātājiem un vecākiem, centīšos iesaistīt vairāk jauniešus grāmatu lasīšanā un bibliotēkas aktivitātēs.

Lai popularizētu grāmatas un lasīšanu, tika veidotas dažādas literatūras izstādes bērnu un pieaugušo auditorijai, par godu rakstnieku jubilejām, tematiski apskati un populāru grāmatu apskati, izstādes novadpētniecības ietvaros, rokdarbu izstādes, par ceļojumiem un veselīgu dzīvesveidu un daudz kas cits.

Viens no svarīgākajiem pasākumiem ir lasīt veicināšanas projekts un “Grāmatu starts” izlaidumiņš. Pirmsskolas vecuma bērni uz bibliotēku atved arī savus vecākus un tie kļūst par bibliotēkas lietotājiem. Pašus mazākos bibliotēkas apmeklētājus gaida arī mīļmantiņas, grāmatas biezās vākos, zīmuli, un krāsojamās grāmatas, puzzles un spēles. Sākumskolas bērniem bibliotēka piedāvā galda spēles – Ciparu loto, Boumm, Mistakos, Es mīlu Latviju, Esi erudīts un dažādas puzzles, Lego un citas galda spēles. Jaunieši un studenti bibliotēkā pārsvarā iegriežas, lai izmantotu kopēšanas un drukāšanas pakalpojumus, dažkārt arī pēc grāmatām, kas nepieciešamas mācību procesā.

Problēmas darbā ar bērniem un jauniešiem ir grūtības piesaistīt vairāk pusaudžus, kas lasītu grāmatas. Manuprāt, iespējamie risinājumi būtu pusaudžiem aktuālu tēmu ieviešana bibliotēkā, lai viņus aicinātu atnākt uz bibliotēku un varbūt viņiem šeit iepatīkas.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

8. Novadpētniecība

Bibliotēka vāc un apkopo materiālus par Vietalvas pagastu- pagātņi un notikumiem un cilvēkiem. Materiāli tiek kārtoti tematiski informatīvajās mapēs. Īpaša vērība tiek veltīta arī rakstniecei Emīlijai Prūsai, kuras vārdā nosaukta bibliotēka - ir atsevišķs plaukts, kas veltīts novadniecei - viņas foto, grāmatas, atmiņas par viņu.

Tiek veidotas grāmatu izstādes par noteiktām tēmām un rakstniekiem - jubilāriem, tā popularizējot un rosinot lasīt arī bibliotēkas krājuma vecākās grāmatas un novadpētniecības materiālus. Novadpētniecības mapes tika papildinātas ar rakstiem un materiāliem no laikraksta „Staburags” un “Aizkraukles novada vēstis”. Daļa materiāli tika iegūti no iedzīvotājiem, piedaloties izstādēs, kas saistītas ar Vietalvas pagasta vēsturi. Novadpētniecības materiāli tiek apkopoti arī no citiem izdevumiem, no interneta resursiem, iedzīvotāju iesniegtiem aprakstiem, fotogrāfijām un materiāliem.

2024.gadā novadpētniecības materiāli ir papildināti šādās mapēs:

- “Nikolaja Avena manuskripts (A. Rūtiņa iesniegts)
- Vietalvas ainavas fotogrāfijās “Kādreiz un tagad”
- “Vietalva” fotoalbumi ar vēsturiskām fotogrāfijām no vietalviešu dzīves
- Vietalvas vecie un jaunie kapi turpinājums (mape ar pierakstiem un palidzinājumiem sadarbojoties ar A. Rūtiņu)
- Jāņa Saulīša dzejoļi (Rakstīti izsūtījumā)
- Atmiņu raksti par Vietalvu un vietalviešiem
- Papildināta mape “Vietalvas cilvēki”

Bibliotēka darbojas kā informācijas glabātava- apkopo garīgās vērtības, veido novadpētniecību par Vietalvu un sadarbojas ar vietējo kopienu. Novadpētniecības darbs prasa laiku un pacietību. Attieksme pret sava pagasta vēsturi, kultūru, cilvēkiem Vietalvas pagasta bibliotēkā ir pozitīva un ir tālejošas idejas, ka noteikti vajadzētu šos visus materiālus digitalizēt. Protams ir vēl daudz darāmā pie savākto materiālu krājumu sakārtošanas un krājumu kvalitātes uzlabošanas un sistematizēšanas.

Sadarbība ar vietējo vēsturnieku Andri Rūtiņu novadpētniecības jomā izveidojusies brīvprātīgi, jo šī aizraušanās ir viņa sirdslieta.

Lai popularizētu šos savāktos materiālus tiek rīkotas regulāras izstādes un pasākumi par novadpētniecībai tuvām un aktuālām tēmām. Par izstādēm informācija tiek izvietota tiešsaistē, Facebook kontā un arī uz informāciju stendiem, izsūtīta arī Whatsapp aplikācijā iedzīvotāju grupai.

Tabula “Izstādes un pasākumi bibliotēkā”

Gads	2022.gads	2023.gads	2024.gads
Izstādes (skaits)	5	10	16
Pasākumi (skaits)	5	11	21

2024. gada sākumā bija doma izveidot “Lasītāju klubu”, bet iedzīvotāji neizrādīja interesi, tāpēc nolēmu pamēģināt “Lasītāju sarunu klubu”, lai aktualizētu dažādas tēmas, pieaicinātu gan speciālistus, gan entuziastus dažādās jomās. Iedzīvotāji, pārskata periodā aktīvi apmeklēja sarunu klubu ar nosaukumu “Par un ap...” (skatīt 3., 4., 7., 10., 11., 14., 17., 18., 19., 22. **Pielikums**) Visa gada garumā bija tēmas par mākslu, sportu, ēdienu gatavošanu, sēklām un audzēšanu, meditāciju un

citās. 2025. gadā šo aizsāktos sarunu klubu turpināšu organizēt, jo tādā veidā tiek piesaistīti jauni lasītāji un apmeklētāji bibliotēkai un aktīvāk izmantota daiļliteratūra no nozaru plaukta.

2024. gadā ir pieaudzis izstāžu un pasākumu skaits (skatīt tabulā *“Izstādes un pasākumi bibliotēkā”*). Vietalvas bibliotēkā iedzīvotāji labprāt apmeklē izstādes un pasākumus. Iedzīvotājiem bija apskatāmas šādas izstādes:

- jauniegvumu izstādes
- Jonatas Sirmās gleznu izstāde
- fotogrāfiju izstādes,
- rokdarbu izstādes,
- Latvju raksti un zīmes izstāde,
- bērnu literatūras un radošo darbu izstāde,
- grāmatu tematiskās izstādes
- Jolantas Lamsteres gleznu izstāde
- A. Lingrēnes piemiņas balvas izstāde un citas (skatīt 6., 20., 23., 24., 25., 26., 27., 28. *Pielikums*).

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

9. Projekti

Tabula “Projektu apkopojums”

Projekta nosaukums	Finansētājs	Finansējuma apjoms	Projekta apraksts (īss kopsavilkums)	Atbalstīts/neatbalstīts
Pirmsskolas vecuma bērnu lasītveicināšanas programmas “Grāmatu starts”	Pašvaldība un Latvijas Nacionālās bibliotēkas biedrība (LNBB)	50 euro pašvaldība, 50 euro LNBB	5 dalībnieki (Heidija, Aurora, Henrijs, Sofija, Jēkabs) un citi dalībnieki (brāļi un māsas). Kopā bibliotēkā norisinājās 9 Pūcīšu skolas nodarbības kopā ar vecākiem.	Atbalstīts

LNBB lasīt veicināšanas projektā “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija” bibliotēka piedalās katru gadu. Bibliotēkā dalībnieki diskutē par grāmatu ilustrācijām, saturu un tā ietekmi uz sabiedrību, par

grāmatu vizuālo noformējumu un saturu. Bērnudārza bērniem īpaši patīk iesaistīties diskusijās par grāmatu saturu, noformējumu vai savas ikdienas piedzīvojumiem, kas saistīti ar grāmatu tēmām.

Pirmsskolas vecuma bērnu lasītveicināšanas programmas “Grāmatu starts” projekta ietvaros tika veidotas “Pūcīšu skolas” nodarbības par dažādām aktuālām un atbilstošām tēmām, tas bija interesants izaicinājums, bērni paši izveidoja savu logo (skatīt **2. Pielikums**). Pūcīšu skolas ietvaros bērni sāka arvien vairāk izvēlēties grāmatas no bibliotēkas un bieži vecākus mudina atnākt pēc jaunām grāmatiņām, viņi paliek drošāki un ir novērots, ka tie kas bija piedalījušies iepriekšējā gadā šajā projektā, ātrāk iemācījās lasīt un ir atvērtāki un pārliecinoši, pilnvērtīgi pamato savu viedokli un stāstījumu par izlasītajām grāmatām. Pirmajās nodarbībās bērni nejūtas tik droši, tāpēc ir ļoti patīkami, ka vecāki arī iesaistās un atbalsta. Gatavojoties “Pūcīšu skolas” nodarbībām, vadītāja padomā arī par vecākiem (skatīt **8., 15., 21 Pielikums**), lai viņiem būtu patīkami un interesanti pavadīt laiku ar bērnu nodarbībās.

10. Publicitāte

Bibliotēka nodrošina valsts un Aizkraukles novada domes sagatavotās un publicētās informācijas pieejamību tradicionālajos informācijas nesējos un sniedz informāciju iedzīvotājiem elektroniski vai pa telefonu.

Aizkraukles novada Vietalvas pagasta iedzīvotāji par bibliotēkā gaidāmajiem un jau notikušajiem vērienīgākajiem pasākumiem var iepazīties Aizkraukles novada mājaslapā www.aizkraukle.lv un Aizkraukles novada informatīvajā izdevumā, kā arī sociālo tīklu kontā Facebook profilā “Vietalvas bibliotēka” un grupā Vietalvai un vietalviešiem. Aktuāla informācija plakātu veidā tiek izlikta pie informatīvajiem stendiem pagasta centrā-Vietalvā trīs vietās un Odzienā 1 vietā un arī bibliotēkā uz ziņojumu dēļa. Informācija par pasākumiem un aktualitātēm tiek izsūtīta arī Whats App lietotnē “Vietalvas pagasta INFO” grupā.

Ļoti regulāri informācija par aktualitātēm un notikušajiem pasākumiem ir ievietota reģionālajā laikrakstā “Staburags”

Uzziņu un informācijas saņemšanai, saziņai ar bibliotēkas lietotājiem pārsvarā tiek izmantots darba tālrunis 29420733 un reizēm arī bibliotēkas e-pasts vietalvas_biblioteka@inbox.lv bibliotēkas darba laikā. Aktuālā informācija par E. Prūsas Vietalvas pagasta darba laiku ir pie durvīm ārpusē un ienākot Vietalvas pagasta pārvaldes telpās.

Grāmatu izstādes un citi literatūru popularizējoši pasākumi tiek uzskaitīti bibliotēkas dokumentācijā. Lai ieinteresētu lasītāju, tiek veidotas grāmatu izstādes populāriem, sabiedrībā pazīstamajiem novadniekiem, sabiedriskajiem darbiniekiem. Līdz ar izstādēm tiek „izkustināta” vecākā krājuma daļa, jo tad apmeklētāji ierauga vecākas, labi aizmirstas, bet saturisko vērtību

nezaudējušās grāmatas. Vietalvas pagasta bibliotēkā ienākot pie ziņojuma dēļa ir redzams “Periodisko izdevumu saraksts”, kas ir pieejami pārskata periodā.

Bibliotēkā jaunais krājums bērniem tiek popularizēts ar pasākumiem “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”, Ciemos pie “Zīluka”, “Pūcišu skola”, “Jauniegvumu izstāde” “Pārgājiens kopā ar Zīluku” un citiem izglītojošajiem, radošajiem pasākumiem visa gada garumā.

Dažākus pasākumu un izstāžu foto var aplūkot sociālajā tīklā Facebook, profilā “Vietalvas bibliotēka”. Ar katru gadu apmeklējumu skaits sociālajos tīklos pieaug.

Tabula “Sociālo tīklu saturvienību skaits”

	Saturvienību skaits 2024
Facebook	1153

Tika izveidots E. Prūsas Vietalvas pagasta bibliotēkas buklets par aktuālo informāciju, kas ir pieejams bez maksas bibliotēkā un Vietalvas pagasta pārvaldē.

Vieglākai informācijas atrašanai par bibliotēkas statistikas datiem Kultūras kartē ir izveidots QR kods saitei [Emīlijas Prūsas Vietalvas pagasta bibliotēka](#), kas ir pieejams ienākot bibliotēkā un pie ziņojuma dēļa.

11. Sadarbības tīkla raksturojums

Nozīmīgākie sadarbības partneri ir Vietalvas pagasta pakalpojumu centrs, Pirmsskolas izglītības iestādes “Jumītis” filiāle “Zīluka”, Pļaviņu vidusskola, kultūras darba organizatore Vietalvā Zane Kažus, Vietalvas un Odzienes dziedāšanas biedrības teātris, ansamblis “Zīles”, un aktīvie, radošie Vietalvas pagasta iedzīvotāji. Šogad tika rīkoti daži pasākumi sadarbojoties ar Vietalvas pagasta kultūras organizatoriem (skatīt **5. Pielikums**). E. Prūsas Vietalvas pagasta bibliotēka aktīvi līdzdarbojas kultūras pasākumos un aicina sabiedrību iesaistīties dažādās aktivitātēs. Vietalvas pagasta bibliotēka ir atvērta sadarbībai ar ikvienu, kas ir gatavs iesaistīties iedzīvotāju izglītošanā un radošu pasākumu organizēšanā. Labprāt tiek uzklaustītas idejas un ierosinājumi, izvērtētas iespējas, jo bibliotēkas mērķis ir strādāt pagasta iedzīvotāju labā.

E. Prūsas Vietalvas pagasta bibliotēkai ir arī sadarbība ar Vietalvas un Odzienes dziedāšanas biedrību, organizējot pavasara sakopšanas talku Vietalvas pagastā.

Bibliotēkā sākot no 2022. gada sākuma ir pieejami arī VPVKAC (Valsts un pašvaldību vienotais klientu apkalpošanas centrs) Vietalva. Tāpēc secinu, ka bibliotēka ir ļoti svarīgs starpposms starp iedzīvotājiem, pašvaldību un valsts iestādēm.

2024. gadā tika nodibināta Vietalvas pagasta Iedzīvotāju padome, kurā bibliotēkas vadītāja arī tika ievēlēta par padomes vadītāja vietnieci.

2024. gadā ļoti laba sadarbība sarunu pēcpusdienas “Par un ap..” ietvaros un veidojot izstādes, bija ar Ilzi Ziediņu “Lavandulla”, Jolantu Lamsteri, Ināru Pomeri, Jolantu Sirmo, Smiltsērķšķu

produktu ražotāju “Just BIO”, “Ķeipenes piparkūkas”, Daci Daiļidu, Ingu Āriņu, Maiju Zdanovsku, Solvitu, kas stāstīja par Alveju, Indru Gaiveri, Kristīni Rulli citiem radošiem un profesionāliem cilvēkiem.

Starptautiska un pārrobežu sadarbība pārskata periodā nav notikusi.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

Liels paldies visiem, kas atbalstīja, pamācīja un iedvesmoja! Paldies visiem apmeklētājiem par līdzšinējo sadarbību E. Prūsas Vietalvas pagasta bibliotēkā un aicinu iedzīvotājus uz turpmāko sadarbību nākotnē! Kopā mēs varam izdarīt daudz vairāk!

Bibliotēkas vadītāja Ineta Brašus

2025.gada 10.janvāris.

12. Pielikums.

1. Pielikums

E. Prūsas Vietalvas pagasta bibliotēkas krājuma komplektēšanas politika

E .Prūsas Vietalvas pagasta bibliotēka (turpmāk tekstā – Bibliotēka) ir vietējas nozīmes pašvaldības uzturēta publiskā bibliotēka - informācijas, kultūras un izglītības, sabiedriskās saskarsmes centrs pagastā, kas sniedz iedzīvotājiem informācijas pakalpojumus, piedāvā mūžizglītības iespējas, stiprina iedzīvotāju kopienas, rada nodrošinājumu saturīgai brīvā laika pavadīšanai un izklaidei, tādā veidā sniedzot savu ieguldījumu novada iedzīvotāju labklājībā un vietējās sabiedrības attīstībā.

Krājuma komplektēšanas uzdevumi.

Nodrošināt Vietalvas pagasta iedzīvotājiem:

- Piekļuvi informācijai drukātā un elektroniskā formātā;
- Piekļuvi valsts un pašvaldības publiskajiem dokumentiem;
- Atbalstu formālajai un mūžizglītībai;
- Pieeju sakārtotiem informācijas resursiem par pagastu (novadpētniecības krājums);
- Kopienas veidošana un stiprināšana;
- Radīt iespēju saturīgai brīvā laika pavadīšanai.

Galvenās lietotāju grupas:

- Pirmskolas bērni
- Skolas vecuma bērni
- Jaunieši no 14 gadu vecuma
- Studenti
- Strādājošie iedzīvotāji
- Seniori.

Krājuma komplektēšanas vispārīgie principi.

Bibliotēkas krājums ir universāls pēc sava satura, vietējās sabiedrības interesēm un vajadzībām atbilstošs. Tajā ir atspoguļoti dažādi pasaules skatījumi– nav pieļaujama politiska, reliģiski konfesionāla, komerciāla vai cita veida lobēšana vai diskriminācija. Pieeja informācijas resursiem nodrošināma dažādos formātos.

Bibliotēkai ir izveidots:

- Pamatkrājums
- Periodikas krājums
- Novadpētniecības literatūras krājums, kurā tiek komplektēti materiāli par Vietalvas pagastu.

Prioritātes komplektēšanā:

- Oriģinālliteratūra
- Augstvērtīga tulkotā literatūra
- Literatūra bērniem
- Uzziņu literatūra (vārdnīcas, enciklopēdijas, ceļveži, datubāzes)
- Ar novada vēsturi un personībām saistīti iespaiddarbi
- Literatūra jauniešiem, bērniem

Krājumā nekomplektē:

- Pornogrāfisku, rasistisku un naidu kurinošu literatūru
- Īslaicīgas nozīmes literatūru (bukleti, reklāmas, partiju programmas u.c. tamlīdzīgi izdevumi)
- Pamatskolas un vidusskolas mācību grāmatas
- Materiālus, kuri satur vienpusēju, tendenciozu viedokli
- Kartogrāfiskos izdevumus, attēlizdevumus un rokrakstus (izņemot novadpētniecību).

Komplektēšanas kritēriji:

E. Prūsas Vietalvas pagasta bibliotēka pamatā komplektē iespaiddarbus latviešu valodā visās nozarēs vienā eksemplārā. Komplektējot daiļliteratūru, vērā tiek ņemts lasītāju pieprasījums. Jaunieguvumi bibliotēkas krājumam tiek iepirkti vienreiz 3 mēnešos, ņemot vērā šādus kritērijus:

1. Atbilstība E. Prūsas Vietalvas pagasta lasītāju bibliotēkas krājumam
2. Atbilstība lietotāju vajadzībām un interesēm
3. Pieprasījums
4. Cena
5. Izdevuma kvalitāte

Krājuma finansēšanas avoti:

- Pašvaldības budžeta finansējums

Krājuma komplektēšanai piešķirto līdzekļu procentuālais sadalījums – 70% monogrāfiskajiem izdevumiem – 30% periodiskajiem izdevumiem.

Krājuma komplektēšanas avoti:

- ❖ Pirkumi
- ❖ Abonēšana
- ❖ Dāvinājumi
- ❖ Nozaudēto izdevumu aizvietošana
- ❖ Dalība projektos.

Dāvinājumu pieņemšanas kritēriji:

- Hronoloģiskais aptvērums – pēdējie pieci gadi, ja izdevums nav bibliotēkas krājumā (izņēmuma kārtā bibliotēkai ir tiesības piekomplektēt īpaši vērtīgus vecākus izdevumus, ja tie nav bibliotēkas krājumā)
- Aktualitāte – paaugstināta pieprasījuma literatūra
- Valoda – pamatā tikai latviešu valodā
- Izdevumam ir jābūt labi saglabātam
- Bibliotēkai ir tiesības saņemtos dāvinājumus dāvināt tālāk citām bibliotēkām vai piedāvāt bibliotēkas apmeklētājiem, ja bibliotēkas krājumā jau ir dāvinātās grāmatas (plaukts "Lasītājs dāvā lasītājam").

Krājumu rekomplektēšanas iemesli un kārtība

Krājuma rekomplektēšana (norakstīšana) tiek veikta, atbilstoši MK noteikumiem Nr. 317.

"Nacionālā bibliotēku krājuma noteikumi". No krājuma tiek izslēgti:

- nolietoti, bojāti izdevumi,
- saturiski novecojuši izdevumi,
- krājumam neatbilstoši izdevumi,
- nozaudēti iespieddarbi,
- lietotāju vainas dēļ neatgūstami izdevumi.

Abonētos preses izdevumus glabāšanas laiks

- Avīzes – 1 gadu
- Nozaru žurnālus – vadoties no pieprasījuma
- Populāra rakstura žurnālus – 3 gadi
- Vietējas nozīmes laikrakstus – neierobežotu laiku

Apliecinājuma akti par saņemtajiem periodiskajiem izdevumiem tiek iesniegti centralizētajai grāmatvedībai 1 reizi ceturksnī un gada beigās.

2. Pielikums.

“Pūcīšu skola”

Bērnu izveidots skoliņas logo.

3. Pielikums.

Pasākums “Par un ap vietējiem atmiņu stāstiem” Lāčplēša dienas atmiņas ar Andri Rūtiņu.

4.Pielikums Sarunu pēcpusdiena “Par un ap veselību”. Par alveju veselībā.

5.Pielikums Izsūtīto piemiņas pasākums 25. martā. Sadarbība ar Vietalvas pagasta kultūras darbinieci Zani Kažus.

6.Pielikums Jauniešu izstāde par tēmu “Mīlestības diena”.

7.Pielikums Sarunu pēcpusdiena “Par un ap ..” 1. tikšanās un tēmu izvēle visa gada garumā.

8.Pielikums Draudzības diena “Pūcišu skolas” nodarbība. Izgatavojam dāvanu.

9.Pielikums Ciemos pie “Zīļuka” bērniem, iepazīstam jaunākās grāmatas un uzdevumi bērniem, BJVŽ grāmatu apskats.

10.Pielikums Sarunu pēcpusdiena ar Kristīni Rulli “Par un ap meditāciju”.

11.Pielikums “Par un ap hobijs” sapņu ķērāju izgatavošanas meistarklase.

12.Pielikums “Pūcīšu skola” Pavasara vēstneši, Grāmatas un sarunas par gājputniem un to atgriešanos.

13.Pielikums “Pūcīšu skola” nodarbība par tēmu Teātris. Iestudējām “Vecīša cimdīņš”.

Krāsojām savu krāsaino Ziemu un veidojām izstādi.

14.Pielikums Sarunu pēcpusdiena “Par un ap rudens burciņā” Degustācija saviem konservējumiem un dalījāmies ar savām receptēm.

15.Pielikums “Pūcīšu skola” Dzejas diena. Vecāki saliek pareizi dzejoli, bērni zīmē savu dzejoļa gleznu.

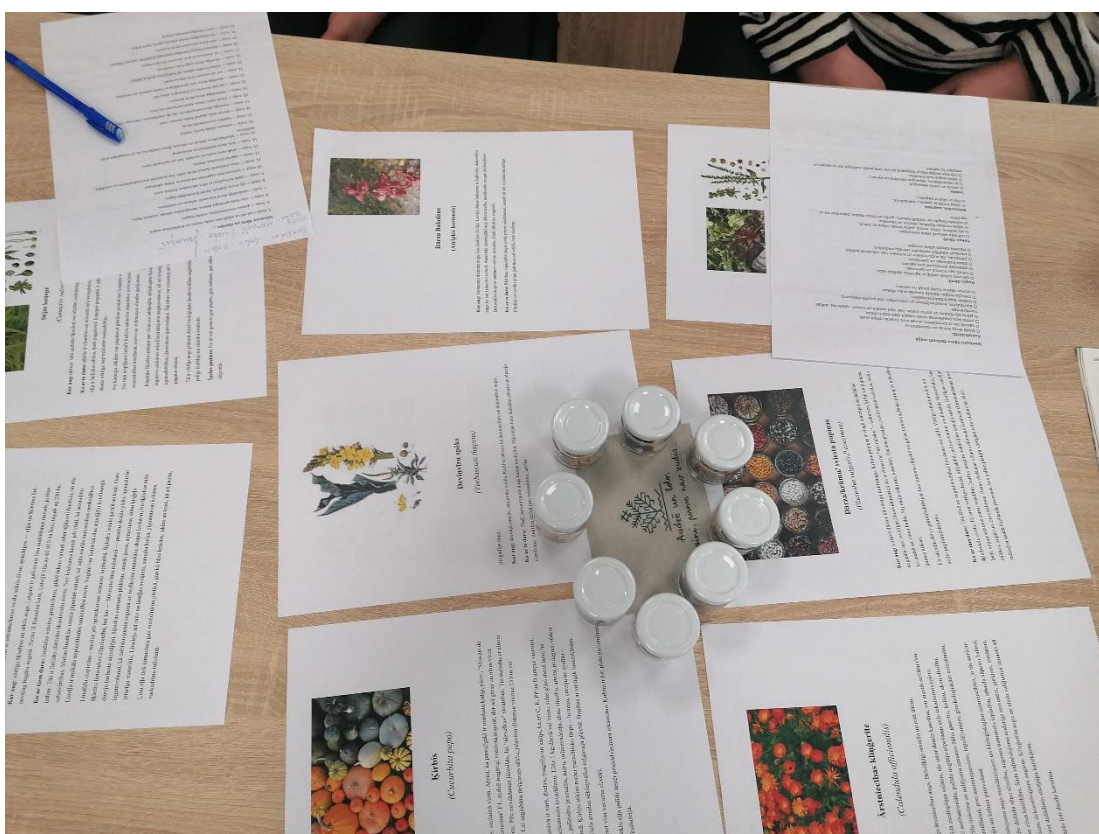

16.Pielikums Izzinošs pārgājiens ar “Zīluku” pa Vietalvas centra apkārtni.

17.Pielikums “Par un ap stādiem un sēklām” Kopā ar eksperti Indru Gaiveri . Dalīšanās ar pašu ievāktām sēklām.

18. Pielikums “Par un ap nūjošanu” Nūjošanas pamati ar Ināru Pomeri.

19..Pielikums Sarunu pēcpusdiena “Par un ap kūkām” Dažādu kūku degustācija un receptes un saimnieču knifiņi.

20.Pielikums Jolantas Sirmās gleznu izstādes atklāšana.

21. Pielikums Pūcīšu skolas izlaidums decembrī. Rotaļas, sveikšana, Pūcītes ciemošanās.

22. **Pielikums** Sarunu cikla “Par un ap svētkiem” pārskata periodā noslēgums

Radošās darbnīcas svētku apsveikumu izgatavošanā un veiksmes piekariņa izveidošana, apgleznošana. Svētku cienasts.

23. Pielikums Jauniegvumu izstādes.

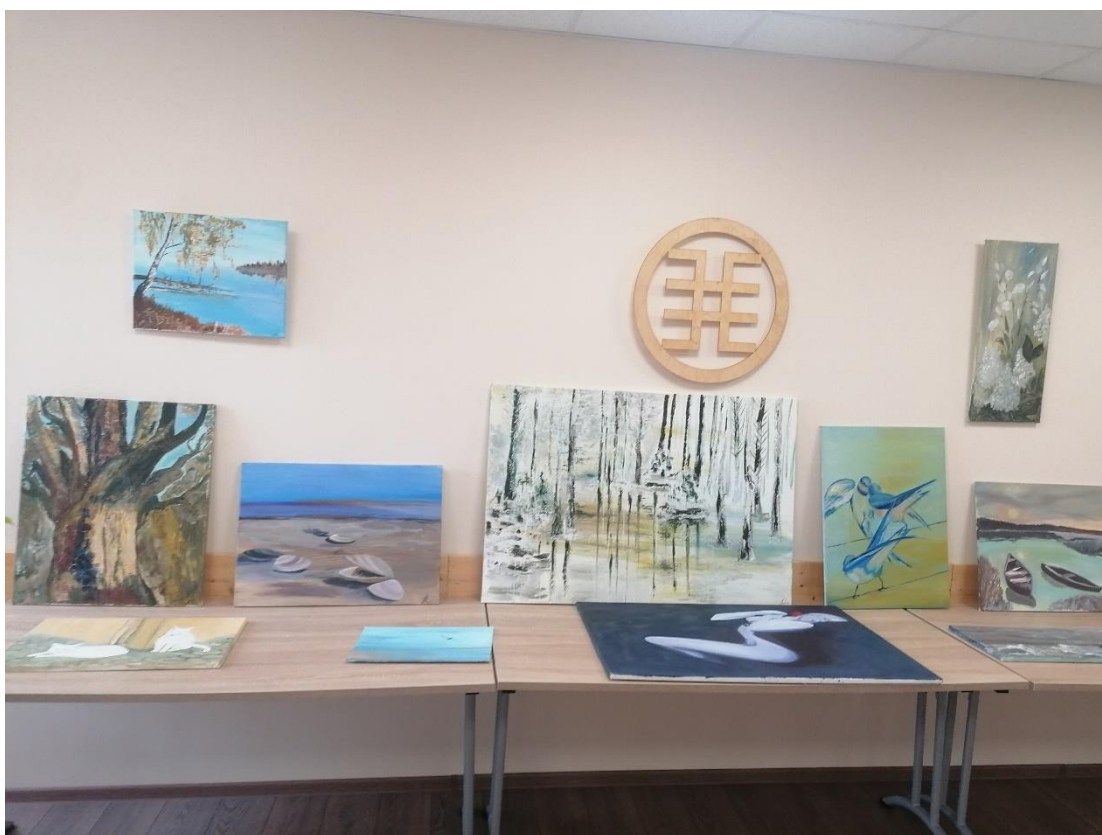
24. Pielikums Izstādē “Teātris Vietalvā” Novadpētniecības materiālu palidzināšana.

25. **Pielikums** 2 Izstādes pašu rokām darināts.

26. Pielikums Jolantas Lamsteres gleznu izstāde.

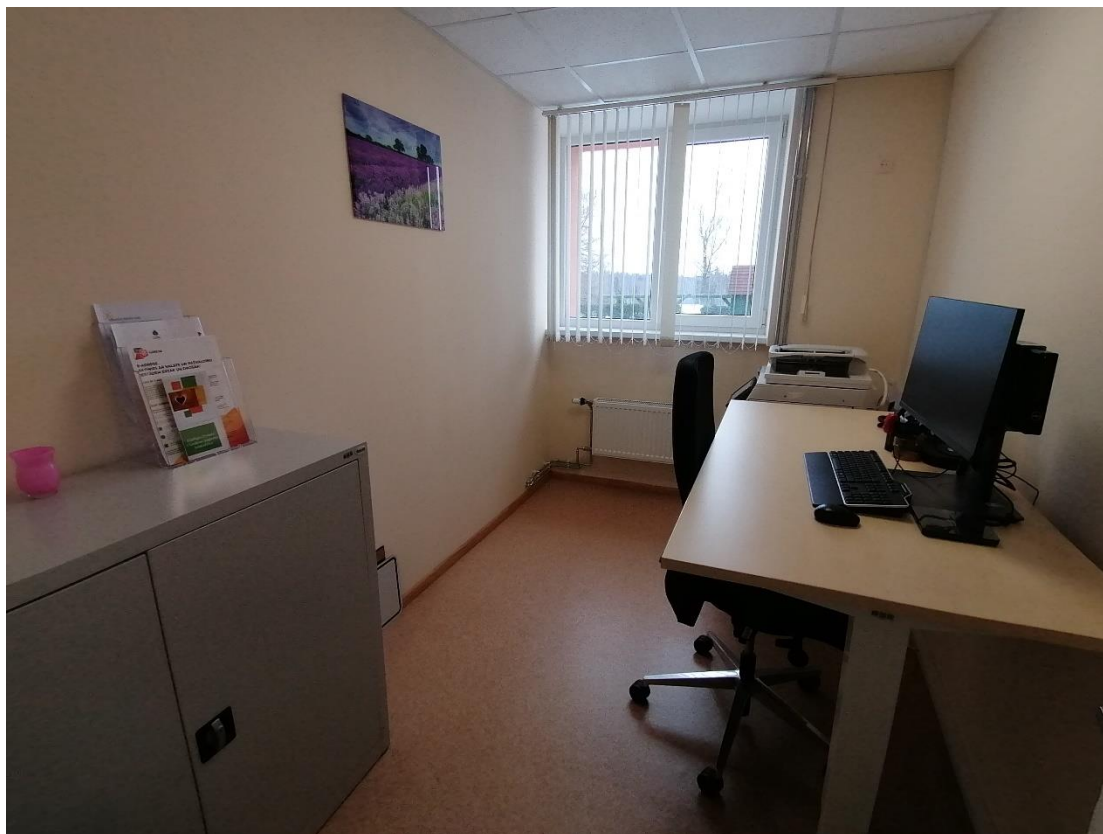
27. Pielikums Bērnu darbu izstādē Vietalvas bibliotēkā.

28. Pielikums Astrīdas Lingrēnes balvas piemiņas ceļojošā izstādē.

29.Pielikums VPVKAC Vietalva telpa.

30.Pielikums Bibliotēkas ieeja un bibliotēkas iekštelpas.

